

Organizační řád Středoškolské odborné činnosti

Č.j.: MŠMT- 14 890/2012-51
dne 16. dubna 2012

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v souladu s § 3 odst. 5 vyhlášky č. 55/2005 Sb., o podmínkách organizace a financování soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání, vydává tento organizační řád Středoškolské odborné činnosti:

ČÁST PRVNÍ

Základní ustanovení

Čl. 1

Povaha a cíl Středoškolské odborné činnosti

- (1) Středoškolská odborná činnost (dále jen „SOČ“) je soutěž pro žáky zejména středních škol, jejímž cílem je napomáhat vyhledávání talentovaných žáků, vést je k samostatnému a tvořivému přístupu a systematicky podporovat a rozvíjet jejich odborný růst.
- (2) SOČ se koná každoročně.
- (3) SOČ se člení podle oborů a soutěžních kol.

Čl. 2

Vyhlašovatel

- (1) Vyhlašovatelem SOČ je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“).
- (2) Zodpovědným za uskutečnění soutěže na ústřední úrovni je z pověření ministerstva Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a školské zařízení pro zájmové vzdělávání (dále jen „NIDM“).

ČÁST DRUHÁ

Čl. 3

Organizace a řízení soutěže

- (1) Soutěž SOČ se uskutečňuje formou soutěžních přehlídek nejlepších samostatných prací žáků, tj. nejlepších řešení teoretických a praktických úloh v předem určených oborech, které žáci osobně obhajují před odbornou hodnotící komisí (dále jen „porota“).
- (2) Soutěžní přehlídky probíhají zpravidla ve čtyřech soutěžních kolech (dále jen „přehlídky“).
- (3) Obory, podmínky, které musí práce splňovat, termíny konání jednotlivých přehlídek, postupový klíč do celostátní přehlídky, podmínky účasti studentů vyšších odborných škol a žáků základních škol v soutěži a další informace upřesňující obsah a organizaci příslušného ročníku jsou každoročně publikovány v propozicích SOČ, které vydává NIDM a Ústřední komise SOČ (dále jen „ÚK SOČ“).
- (4) Termíny konání jednotlivých přehlídek SOČ stanovuje NIDM a ÚK SOČ v koordinaci s řídicími orgány dalších soutěží (zejména předmětových olympiád) jednotně tak, aby pokud možno nebylo narušeno pravidelné vyučování a obecně chod škol.

Čl. 4

Účast žáků v SOČ

- (1) Účast žáků v SOČ je dobrovolná.¹⁾
- (2) Účastí v soutěži žák, resp. jeho zákonný zástupce, souhlasí s podmínkami tohoto organizačního řádu, zavazuje se jimi řídit a souhlasí:
 - a) pro potřeby organizačního zajištění soutěže s uvedením jména, příjmení, rok narození, adresy bydliště, kontaktu, názvu a adresy navštěvované školy,
 - b) ve zveřejněných výsledkových listinách s uvedením jména, příjmení, umístění, názvu a adresy navštěvované školy.
- (3) SOČ se mohou zúčastnit žáci denní formy vzdělání střední školy včetně studentů prvního ročníku denní formy vzdělání vyšších odborných škol, výjimečně i talentovaní žáci základní školy v kterémkoliv z vyhlášených oborů s individuální nebo kolektivní prací, která se zabývá řešením přírodovědných, technických, společenských a jiných problémů.
- (4) Práci není možné bez svolení autora zařadit do jiného oboru, než uvedl její řešitel v přihlášce. Autor může změnit zařazení práce do oboru pouze do úrovně krajské přehlídky SOČ, a to podle podmínek uvedených v propozicích pro daný ročník soutěže.
- (5) Práci je možné zařadit do přehlídky SOČ vyššího stupně pokud se ve smyslu čl. 6 odst. 3 neuskutečnila školní přehlídka nebo ve smyslu čl. 7 odst. 1 okresní přehlídka.
- (6) Pokud má soutěžící výhrady k regulérnosti průběhu soutěže, má právo se odvolat k příslušné komisi SOČ, případně ke komisi o stupeň vyšší.

Čl. 5

Úkoly soutěžících

- (1) Na SOČ se jednotlivec nebo kolektiv může přihlásit samostatnou prací, jejíž charakter je:
 - a) řešení problému nebo úkolu - je zpracováno písemně,
 - b) návrh technického zařízení, případně části funkčního modelu nebo zařízení - je vyhotoveno spolu s písemnou částí práce,
 - c) učební pomůcka s možností didaktického využití - je vyhotovena spolu s písemnou částí práce.
- (2) Úkolem soutěžících je samostatné zpracování zvoleného problému formou odborné práce, případně doplněné funkčním modelem, zařízením nebo učební pomůckou, a její obhájení před porotou.

Čl. 6

Organizace a propagace soutěže na škole, školní přehlídka SOČ

- (1) Zodpovědným za uskutečnění soutěže na škole je ředitel školy ve spolupráci s jím pověřeným učitelem (dále jen „pověřený učitel“) nebo jím ustavenou komisí SOČ.
- (2) Úkolem pověřeného učitele nebo komise SOČ je:
 - a) ve spolupráci s vedením školy zajistit organizaci a regulérnost průběhu školní přehlídky SOČ,
 - b) sestavit poroty pro školní přehlídku SOČ,
 - c) podle hodnocení porot určit postupující v souladu s postupovým klíčem (viz čl. 7, odst. 7, písm. c a čl. 8, odst. 8, písm. c) a zabezpečit odeslání přihlášek postupujících soutěžících a jejich prací ve dvou vyhotoveních včetně úplné dokumentace, případně funkčního modelu, zařízení, učební pomůcky organizátorovi přehlídky SOČ vyššího stupně,

- d) po skončení školní přehlídky zaslat komisi SOČ vyššího stupně stručné hodnocení akce včetně počtu soutěživých.
- (3) V případě, že se školní přehlídka neuskuteční pro nedostatečný počet soutěživých, škola zašle jejich přihlášky přímo okresní komisi SOČ. Pokud se okresní přehlídka nekoná, škola se spojí k uspořádání školní přehlídky s jinou školou v okrese, případně zajistí žákovi účast na školní přehlídce v jiné škole v okrese či kraji.

Čl. 7

Okresní přehlídka a okresní komise SOČ

- (1) Zodpovědným za uskutečnění okresní přehlídky SOČ je příslušný kraj.
- (2) Pro řízení SOČ v okresech zřizuje kraj okresní komise SOČ, které jsou složeny z předsedy, tajemníka a dalších členů.
- (3) Okresní komisi SOČ tvoří vybraní učitelé středních, případně vysokých škol, popřípadě další odborníci.
- (4) Členy okresní komise SOČ jmenuje kraj na základě návrhu odstupující okresní komise. Délku funkčního období stanovuje kraj. Po uplynutí funkčního období mohou být odstupující členové znovu jmenováni.
- (5) V případě, že okresní komise nebyla dosud ustanovena, jmenuje okresní komisi kraj ve spolupráci s krajskou komisí SOČ a s řediteli středních škol v daném okrese.
- (6) Okresní komise SOČ navrhuje jmenování předsedů a členů porot pro okresní přehlídku SOČ.
- (7) Úkolem okresní komise SOČ je:
 - a) propagovat SOČ na školách, koordinovat činnost pověřených učitelů a poskytovat jim podle potřeby odbornou a metodickou pomoc,
 - b) sledovat průběh a zabezpečovat regulérnost SOČ v okrese,
 - c) stanovit postupový klíč ze školní do okresní přehlídky.
- (8) Okresní komise SOČ může organizovat soustředění a semináře pro pedagogické pracovníky, porotce, žáky, konzultanty a vedoucí prací.
- (9) Organizátorem okresní přehlídky SOČ je kraj nebo organizace jím pověřená.²⁾
- (10) Okresní přehlídky SOČ se zúčastňují soutěživí, jejichž práce postoupily ze školní do okresní přehlídky nebo ti, kteří splnili podmínky účasti v případě, že se školní přehlídka neuskutečnila.
- (11) Úkolem organizátora okresní přehlídky SOČ ve spolupráci s okresní komisí SOČ je připravit, řídit a vyhodnotit okresní přehlídku. Za tím účelem mj.:
 - a) podle hodnocení porot určí postupující do krajské přehlídky v souladu s postupovým klíčem (viz čl. 8 odst. 8, písm. c),
 - b) po skončení okresní přehlídky SOČ zašle:
 - organizátorovi krajské přehlídky SOČ přihlášky postupujících soutěživých a jejich práce ve dvou vyhotoveních, včetně úplné dokumentace, případně funkčního modelu, zařízení, učební pomůcky,
 - tajemníkovi krajské komise SOČ stručné hodnocení okresní přehlídky a počet soutěživých ve školních přehlídkách a okresní přehlídce,
 - kraji do jím stanoveného termínu obsahové vyhodnocení a finanční vypořádání akce v souladu s pravidly hospodaření s finančními prostředky poskytnutými ministerstvem na zabezpečení soutěží na příslušný kalendářní rok a počet soutěživých ve školních přehlídkách.

- (12) Soutěžící, kteří se umístili na 1. až 3. místě, obdrží diplom a věcný dar v ceně určené zvláštním právním předpisem.³⁾ Ostatní soutěžící obdrží osvědčení o účasti. O dalších oceněních rozhoduje okresní komise SOČ.
- (13) Organizátor okresní přehlídky archivuje všechny materiály, které se týkají soutěže, včetně účetních dokladů,⁴⁾ po dobu 5 let.

Čl. 8

Krajská přehlídka a krajská komise

- (1) Zodpovědným za uskutečnění krajské přehlídky SOČ je kraj.
- (2) Pro řízení SOČ v kraji zřizuje kraj krajskou komisi SOČ, která je složena z předsedy, místopředsedy, tajemníka, předsedů nebo zástupců okresních komisí SOČ.
- (3) Krajskou komisi SOČ tvoří vybraní učitelé středních a vysokých škol, případně další odborníci.
- (4) Členy krajské komise SOČ jmenuje kraj na základě návrhu odstupující krajské komise SOČ. Délku funkčního období stanovuje kraj. Po uplynutí funkčního období mohou být odstupující členové znovu jmenováni.
- (5) Krajská komise SOČ si může pro přípravu a organizaci krajské přehlídky SOČ zřizovat pracovní skupiny.
- (6) Krajská komise SOČ navrhuje jmenování předsedů a členů porot pro krajskou přehlídku SOČ.
- (7) Krajská komise SOČ se schází nejméně jedenkrát ročně, pracovní skupiny podle potřeby.
- (8) Úkolem krajské komise SOČ je:
 - a) koordinovat činnost komisí SOČ nižších stupňů a propagovat SOČ na školách,
 - b) sledovat průběh a zabezpečovat regulérnost SOČ v kraji,
 - c) stanovit postupový klíč do krajské přehlídky.
- (9) Krajská komise SOČ může organizovat soustředění a semináře pro pedagogické pracovníky, porotce, žáky, konzultanty a vedoucí prací.
- (10) Organizátorem krajské přehlídky SOČ je kraj nebo organizace jím pověřená.²⁾
- (11) Krajské přehlídky SOČ se zúčastňují soutěžící, jejichž práce postoupily z okresní přehlídky nebo ze školní přehlídky v případě, že se okresní přehlídka neuskutečnila.
- (12) Úkolem organizátora krajské přehlídky SOČ ve spolupráci s krajskou komisí SOČ je připravit, řídit a vyhodnotit krajskou přehlídku. Za tím účelem mj.:
 - a) podle hodnocení porot navrhne postupující do celostátní přehlídky,
 - b) po skončení krajské přehlídky SOČ zašle:
 - vybrané organizaci (viz čl. 11 odst. 1) přihlášky postupujících soutěžících a jejich práce ve dvou vyhotoveních, včetně úplné dokumentace, případně funkčního modelu, zařízení, učební pomůcky,
 - tajemníkovi ústřední komise SOČ stručné hodnocení krajské přehlídky, počet soutěžících ve školních a okresních přehlídkách a krajské přehlídce, výsledkovou listinu
 - zašle kraji do jím stanoveného termínu obsahové vyhodnocení a finanční vypořádání akce v souladu s pravidly hospodaření s finančními prostředky poskytnutými ministerstvem na zabezpečení soutěží na příslušný kalendářní rok a počet soutěžících ve školních a okresních přehlídkách.
- (13) Soutěžící, kteří se umístili na 1. až 3. místě, obdrží diplom a věcný dar v ceně určené zvláštním právním předpisem.³⁾ Ostatní soutěžící obdrží osvědčení o účasti. O dalších oceněních rozhoduje krajská komise SOČ.

- (14) Organizátor krajské přehlídky archivuje všechny materiály, které se týkají soutěže, včetně účetních dokladů, ⁴⁾ po dobu 5 let.

Čl. 9 NIDM a ÚK SOČ

- (1) Úkolem NIDM je:
- a) zabezpečit přípravu a průběh jednotlivých ročníků SOČ,
 - b) organizačně připravit a řídit celostátní přehlídku SOČ ve spolupráci s vybranou organizací (viz čl. 11 odst. 1),
 - c) zajistit tisk materiálů k jednotlivým ročníkům SOČ a jejich distribuci středním školám prostřednictvím krajů případně organizátorů krajských přehlídek,
 - d) zaslat hodnotící zprávu uplynulého ročníku soutěže (viz odst. 8, písm. e) ministerstvu, a to do 15. listopadu příslušného roku,
 - e) archivovat materiály, které se týkají SOČ, včetně účetních dokladů, ⁴⁾ po dobu 5 let.
- (2) Řídícím orgánem SOČ je ÚK SOČ.
- (3) Členy ÚK SOČ jmenuje ministerstvo na základě návrhu vedení NIDM a odstupující ÚK SOČ. Délka funkčního období je zpravidla 5 let. Po uplynutí funkčního období mohou být dosavadní členové znovu jmenováni.
- (4) Ze závažných důvodů lze ukončit členství v ÚK SOČ před vypršením funkčního období. Případné odvolání je možné se souhlasem nadpoloviční většiny členů ÚK SOČ.
- (5) ÚK SOČ si pro průběžné řízení činnosti a projednávání běžných záležitostí ustavuje předsednictvo. Pro přípravu a organizaci celostátních přehlídek SOČ ustavuje pracovní skupiny.
- (6) Předsednictvo tvoří předseda, místopředsedové, tajemník - pracovník NIDM, případně další vybraní odborníci.
- (7) ÚK SOČ zasedá nejméně jedenkrát ročně, předsednictvo a pracovní skupiny se scházejí podle potřeby.
- (8) Úkolem NIDM ve spolupráci s ÚK SOČ je:
- a) na začátku školního roku zpracovat propozice a případně další podklady pro příslušný ročník SOČ,
 - b) zabezpečit odbornou náplň soutěže, připravit a řídit celostátní přehlídku SOČ po odborné stránce,
 - c) navrhnout jmenování předsedů a členů porot pro celostátní přehlídku SOČ pro vyhlášené obory,
 - d) vyhodnotit celostátní přehlídku SOČ,
 - e) na závěr celého ročníku SOČ vyhodnotit jeho průběh a zpracovat hodnotící zprávu, obsahující mj. i údaje o počtu účastníků v jednotlivých přehlídkách,
 - f) zpracovat podklady pro přehled soutěží a přehlídek, vyhlašovaných ministerstvem pro následující školní rok, a to do 31. března příslušného roku, ⁵⁾
 - g) koordinovat činnost krajských komisí SOČ, dle možností propagovat SOČ na školách, v hromadných sdělovacích prostředcích, zejména na internetu a v odborném a pedagogickém tisku,
 - h) vybrat nejlepší práce k účasti v mezinárodních soutěžích a k dalšímu využití, případně k publikování, a spolupracovat při odborné přípravě soutěžících na vzornou reprezentaci v mezinárodních soutěžích, které navazují na SOČ,

- i) sledovat možnosti účasti vítězů SOČ v obdobných mezinárodních soutěžích a navazovat pracovní kontakty s národními orgány, řídicími obdobné soutěže v zahraničí, organizovat výměnu zkušeností a odborných materiálů o obsahu a řízení soutěže,
- j) podle potřeby organizovat soustředění a semináře pro pedagogické pracovníky, porotce, žáky, konzultanty a vedoucí prací,
- k) úzce spolupracovat s vysokými školami, vědeckými společnostmi a dalšími institucemi zabývajícími se prací s talentovanou mládeží a s podnikatelskou sférou.

Čl. 10

Poroty

- (1) Ve vyhlášených oborech hodnotí práce soutěžících minimálně tříčlenné poroty složené z učitelů středních a vysokých škol, pracovníků středisek volného času, vědeckých pracovníků a dalších odborníků. Pro hodnocení příbuzných oborů je možné na úrovni školních, okresních a krajských přehlídek SOČ s ohledem na počet soutěžících v jednotlivých oborech sestavit jednu porotu.
- (2) Poroty na základě návrhu příslušné komise schvalují a písemně jmenují:
 - a) pro školní přehlídku SOČ - ředitel školy,
 - b) pro okresní a krajskou přehlídku SOČ - kraj,
 - c) pro celostátní přehlídku SOČ - z pověření ministerstva ředitel NIDM.
- (3) Úkolem poroty je zejména:
 - a) prostudovat všechny soutěžní práce
 - b) aktivně se účastnit obhajob soutěžních prací
 - c) stanovit pořadí soutěžních prací a určit úspěšné řešitele
 - d) rozhodnout o postupu řešitelů do vyššího soutěžního kola
 - e) navrhnout udělení zvláštních ocenění

Čl. 11

Celostátní přehlídka SOČ a ústřední porota

- (1) Organizátorem celostátní přehlídky SOČ je NIDM ve spolupráci s vybranou organizací (zpravidla se střední školou nebo vyšší odbornou školou), případně s vybranými organizacemi.
- (2) Celostátní přehlídka SOČ se mohou zúčastnit pouze soutěžící, kteří obhajovali práci alespoň na dvou soutěžních stupních, a jejichž práce byly krajskou komisí SOČ určeny pro postup do celostátní přehlídky na základě platného postupového klíče uvedeného v propozicích soutěže.
- (3) Po dobu konání celostátní přehlídky SOČ vyvíjí činnost ústřední porota, kterou tvoří předsedové porot jednotlivých oborů a zástupci ÚK SOČ. Předsedu ústřední poroty jmenuje na návrh ÚK SOČ ředitel NIDM.
- (4) NIDM ve spolupráci s ústřední porotou:
 - a) zajistí regulérnost průběhu celostátní přehlídky SOČ,
 - b) podle hodnocení porot vyhlásí výsledky soutěže,
- (5) Soutěžící, kteří se umístili na 1. až 3. místě, obdrží diplom a věcný dar v ceně určené zvláštním právním předpisem.³⁾ Všichni soutěžící obdrží osvědčení o účasti. O zvláštních oceněních rozhoduje ústřední porota.

Čl. 12

Úspěšní řešitelé

- (1) Úspěšní řešitelé se stanovují v krajské a celostátní přehlídce soutěže, a to na základě návrhu poroty.
- (2) Úspěšnými řešiteli krajské přehlídky jsou:
 - a) soutěžící, kteří se umístili na 1. až 3. místě
 - b) další autoři soutěžních prací do počtu 40% všech účastníků v daném soutěžním oboru, pokud soutěžní práce splňují hodnotící kritéria nastavená v propozicích soutěže.
- (2) Úspěšnými řešiteli celostátní přehlídky jsou:
 - a) soutěžící, kteří se umístili na 1. až 3. místě
 - b) další autoři soutěžních prací do počtu 40% všech účastníků v daném soutěžním oboru, pokud soutěžní práce splňují hodnotící kritéria nastavená v propozicích soutěže.

Čl. 13

Účast v mezinárodních soutěžích

- (1) Soutěžící, kteří se umístí na předních místech na celostátní přehlídce SOČ, mohou být vybráni k účasti v obdobných mezinárodních soutěžích.
- (2) Pro účastníky mezinárodních soutěží může NIDM ve spolupráci s ÚK SOČ pořádat přípravné soustředění.
- (3) Soutěžící při pobytu v zahraničí doprovází zpravidla vybraný člen ÚK SOČ s patřičnými jazykovými znalostmi, které odpovídají požadavkům uvedeným v organizačních řádech mezinárodních soutěží. Jeho povinností je zabezpečit vzornou reprezentaci České republiky, dbát na bezpečnost soutěžících a vykonávat pedagogický dozor po dobu jejich pobytu na mezinárodní soutěži spolu s orgány, které k tomu vedení soutěže určilo.

ČÁST TŘETÍ

Čl. 14

Ochrana autorských práv

Organizátoři soutěžních přehlídek SOČ zabezpečí ochranu autorských práv podle platných předpisů.

ČÁST ČTVRTÁ

Čl. 15

Bezpečnost a hygiena práce při soutěži

- (1) Dozor nad žáky po dobu dopravy na okresní, krajské a celostátní přehlídky SOČ a z těchto akcí zajišťuje vysílající škola, pokud se se zákonným zástupcem žáka nedohodne jinak. V průběhu soutěže přejímá dozor nad žáky organizátor, který určí začátek a konec tohoto dozoru.⁶⁾
- (2) Organizátor příslušné soutěžní SOČ zajistí pro účastníky v návaznosti na konkrétní podmínky majetkové pojištění proti krádeži.

ČÁST PÁTÁ

Čl. 16
Zvláštní ustanovení

Soutěže se mohou zúčastnit i žáci studující v zahraničí na základních školách zřizovaných Ministerstvem zahraničních věcí při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky, a to v rámci územní oblasti, která je nejbližší místu studia nebo bydliště žáka. Žákům je v případě jejich účasti v okresních, krajských, příp. ústředních kolech hrazeno jízdné pouze na území České republiky. SOČ se mohou zúčastnit žáci základních a středních škol jiných zemí, pokud nevyžadují při zadávání a řešení jiný než český jazyk.

ČÁST ŠESTÁ

Čl. 17
Závěrečná ustanovení

- (1) Zrušuje se organizační řád soutěže Středoškolská odborná činnost č.j. 6 988/2007-51.
- (2) Tento organizační řád nabývá účinnosti dnem 1.9. 2012.

Jan Kocourek v. r.
náměstek ministra

-
- 1) § 2 odst. 2 vyhlášky č. 55/2005 Sb., o podmínkách organizace a financování soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání.
 - 2) § 4 odst. 1 vyhlášky č. 55/2005 Sb.
 - 3) § 6 odst. 2 vyhlášky č. 55/2005 Sb.
 - 4) § 31 odst. 2, písm. b) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění z pozdějších předpisů.
 - 5) § 3 odst. 6 vyhlášky č. 55/2005 Sb.
 - 6) § 7 odst. 1 vyhlášky č. 55/2005 Sb.